

# POSTANOWIENIE

Dnia 17 grudnia 2020 roku

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział II Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Okręgowego Ryszard Małecki

Sędziowie: Sędzia Sądu Okręgowego Anna Kulczewska-Garcia

Sędzia Sądu Okręgowego Małgorzata Radomska-Stęplewska

po rozpoznaniu w dniu 17 grudnia 2020 roku w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku Gminy O.

przy udziale R. P. i J. G.

o złożenie do depozytu sądowego

na skutek apelacji wniesionej przez R. P.

od postanowienia Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu

z dnia 25 lutego 2020 r.

sygn. akt VII Ns 238/19

I. **oddala apelację,**

II. **zasądza od R. P. na rzecz Gminy O. kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu apelacyjnym.**

Anna Kulczewska-Garcia Ryszard Małecki Małgorzata Radomska-Stęplewska

## UZASADNIENIE

Wnioskodawca wniósł o złożenie do depozytu sądowego kwoty 82.065 zł - tytułem części wynagrodzenia z tytułu realizacji umowy na jego rzecz przez uczestnika R. P. umowy nr (...) z dnia 6 lipca 2018 r., której przedmiotem była przebudowa targowiska miejskiego w O. - przebudowa i rozbudowa budynku administracyjno-socjalnego z wiatą i przyłączami, budowa wiat wolnostojących, rozbiórka budynku gospodarczego, montaż oświetlenia hybrydowego.

Postanowieniem z dnia 4 stycznia 2020 r. wydanym w VII Ns 238/19 Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w Poznaniu w punkcie 1 zezwolił wnioskodawcy Gminie O. na złożenie do depozytu sądowego kwoty 82.065 zł tytułem części wynagrodzenia za realizację na rzecz wnioskodawcy przez uczestnika R. P. umowy nr (...) z dnia 6 lipca 2018 r., w punkcie 2. ustalił, że świadczenie złożone do depozytu opisane w punkcie 1. postanowienia może być wydane R. P. (główny wykonawca) lub J. G. (podwykonawca), po przedłożeniu przez uprawnionego prawomocnego orzeczenia sądowego lub ugody pozasądowej z podpisami notarialnie poświadczonymi, w którym zostaną ustalone wzajemne rozliczenia uczestników co do spornej kwoty wynikającej z realizowanych robót w ramach umowy nr (...) z dnia 6 lipca 2018r., w punkcie 3. kosztami postępowania obciążyć wnioskodawcę w zakresie przez niego poniesionym.

Na podstawie ustalonego stanu faktycznego Sąd Rejonowy poczynił następujące rozważania:

Zdaniem Sądu w przedmiotowym stanie faktycznym wystąpiły okoliczności, które uzasadniały udzielenie zezwolenia na złożenie do depozytu kwoty, o której mowa we wniosku, gdyż wnioskodawca nie posiada wiedzy, kto jest wierzycielem ze względu na spór, który powstał pomiędzy uczestnikami postępowania, co do prawidłowości wykonania prac przez uczestnika J. G..

Apelację od powyższego postanowienia wniósł R. P..

Apelujący działając przez profesjonalnego pełnomocnika, zaskarżył postanowienie w całości. W pierwszej kolejności podniósł zarzut braku właściwości rzeczowej Wydziału Cywilnego Sądu Rejonowego Poznań - Stare Miasto, wskazując, że sprawa z wniosku Gminy O. jest sprawą gospodarczą i powinna być rozpoznana przez Wydział Gospodarczy ww. sądu oraz odpowiednio X Wydział Gospodarczy Odwoławczy Sądu Okręgowego.

Niezależnie od powyższego Sądowi Rejonowemu zarzucił naruszenie:

1. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez błędne przyjęcie - wbrew zebranemu w sprawie materiałowi dowodowemu w postaci przedłożonych przez wnioskodawcę dokumentów - że występują okoliczności uzasadniające złożenie przedmiotu świadczenia w postaci kwoty pieniężnej w wysokości 82.065 zł do depozytu sądowego z uwagi na rzekome istnienie zasadniczych wątpliwości co do wysokości należnej zapłaty oraz podmiotu, któremu płatność się należy,

2. art. 143c ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych oraz art. 467 pkt 1 i 3 k.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że w przedmiotowej sprawie występują zasadnicze wątpliwości wnioskodawcy jako zamawiającego w ramach umowy nr (...) z dnia 6 Lipca 2018 roku co do wysokości należnej zapłaty lub podmiotu, któremu płatność się należy.

W świetle przedstawionych zarzutów apelująca wniosła o:

I. zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez jego uchylenie w całości i oddalenie wniosku wnioskodawcy w całości,

II. zasądzenie od wnioskodawcy na swoją rzecz kosztów postępowania w postępowaniu apelacyjnym według norm przepisanych oraz kosztów zastępstwa procesowego w tym postępowaniu według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację wnioskodawca działając przez swojego pełnomocnika, wniósł o jej oddalenie oraz o zasądzenie od apelującego na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wraz z odsetkami.

### **Sąd Okręgowy zważył, co następuje:**

Apelacja R. P. nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy w całości podziela ustalenia faktyczne Sądu I instancji, przyjmując je za własne i czyniąc integralną częścią poniższych rozważań. W konsekwencji, Sąd II instancji nie widzi konieczności ich ponownego, szczegółowego przytaczania.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do zgłoszonego w apelacji zarzutu niewłaściwości funkcjonalnej, Sąd odwoławczy stwierdza, że nie miał on, w świetle art. 379 pkt 6 k.p.c., znaczenia dla oceny prawidłowości zaskarżonego rozstrzygnięcia. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyrażono pogląd, że rozpoznanie w pierwszej instancji sprawy z zakresu prawa cywilnego przez sąd gospodarczy nie powoduje nieważności postępowania, nie jest też samo przez się uchybieniem procesowym mającym wpływ na wynik sprawy, chyba że naruszenie przepisów o postępowaniu wywołało skutek nieważności lub miało wpływ na wynik sprawy. (por. postanowienie z dnia 21 sierpnia 1990 r., sygn. akt II CZ 160/90). Według Sądu Okręgowego analogicznie należało ocenić sytuację odwrotną, gdy sprawę gospodarczą sąd rozpoznał w zwykłym postępowaniu, co miało miejsce w niniejszym przypadku. Zauważyć trzeba, że poza powołaniem zarzutu niewłaściwości funkcjonalnej apelujący, nie przytoczył żadnej argumentacji wskazującej, że

miał on jakikolwiek wpływ na wynik toczącego się postępowania. W tej sytuacji przedmiotowy zarzut należało ocenić jako bezzasadny.

W myśli art. 143c ust. 4. ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych przed dokonaniem bezpośredniej zapłaty zamawiający jest obowiązany umożliwić wykonawcy zgłoszenie w formie pisemnej uwag dotyczących zasadności bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy. Z kolei zgodnie z ust. 5. w przypadku zgłoszenia uwag, o których mowa wyżej, w terminie wskazanym przez zamawiającego, zamawiający może nie dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, jeżeli wykonawca wykaże niezasadność takiej zapłaty (pkt 1.) albo złożyć do depozytu sądowego kwotę potrzebną na pokrycie wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy w przypadku istnienia zasadniczej wątpliwości zamawiającego co do wysokości należnej zapłaty lub podmiotu, któremu płatność się należy (pkt 2.), albo dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, jeżeli podwykonawca lub dalszy podwykonawca wykaże zasadność takiej zapłaty (pkt 3).

Powyższy przepis określa alternatywne uprawnienia zamawiającego w przypadku zgłoszenia zastrzeżeń przez wykonawcę co do bezpośredniej wypłaty wynagrodzenia podwykonawcy. Celem tej regulacji jest umożliwienie dłużnikowi uniknięcia ryzyka spełnienia świadczenia do rąk nieuprawnionego, stworzenie mu możliwości zwolnienia się z zobowiązania, mimo istniejącej przeszkody. W okolicznościach rozpoznawanej sprawy, wobec ujawnienia się sytuacji odpowiadającej hipotezie normy z art. 143c ust. 5 pkt 2, wnioskodawca mógł wystąpić z wnioskiem o złożenie do depozytu sądowego – wybór sposobu postępowania należał do niego.

W kontekście powyższego zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. był bezzasadny, bowiem ograniczał się jedynie do polemiki z prawidłowymi ustaleniami Sądu I instancji. Wobec treści wezwania do zapłaty z dnia 23 kwietnia 2019 r. (k. 32) i zastrzeżeń apelującego zgłoszonych w trybie art. 143c ust. 4 w piśmie z dnia 15 maja 2019 r. (k. 35), i dalszej nieudanej próby wyjaśnienia sytuacji przez wnioskodawcę w planowanym spotkaniu na 24 maja 2019 r. (k. 39), zamawiający (wnioskodawcą) nie miał obowiązku ingerować w spór pomiędzy wykonawcą i podwykonawcą.

Argumentacja R. P., na którą powoływał się w apelacji, że dokonał skutecznego potrącenia swoich wierzytelnościami z wierzytelnościami J. G. nie miała znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

W tym miejscu raz jeszcze przypomnieć trzeba, że przepis art. 693<sup>(1)</sup> k.p.c. wyznacza zakres kognicji sądu w postępowaniu o złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego. Kognicja ta jest znacznie ograniczona, ponieważ sąd nie bada prawdziwości twierdzeń zawartych we wniosku, ogranicza się jedynie do oceny, czy według przytoczonych przez wnioskodawcę okoliczności złożenie do depozytu jest prawnie dopuszczalne (post. SN z 11.7.1996 r., III CRN 18/96, Prok. i Pr. – wkł. 1996, Nr 12, poz. 45). Sąd nie rozstrzyga w tym postępowaniu, czy złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego jest rzeczywiście uzasadnione pod względem materialnoprawnym (por. uchw. SN z 5.12.1986 r., III CZP 62/86, OSNCP 1987, Nr 10, poz. 146; post. SN z 11.7.1996 r., III CRN 18/96, Prok. i Pr. 1996, Nr 12, poz. 45). W razie sporu, czy złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego nastąpiło z przyczyny przewidzianej przez prawo materialne oraz czy złożony przedmiot świadczenia był zgodny z treścią zobowiązania – rozstrzygnięcie musi nastąpić w odrębnym procesie (por. wyr. SN z 22.12.2005 r., V CSK 16/05, Legalis; uzasadnienie wyr. SA w Białymstoku z 30.1.2014 r., I ACa 697/13, Legalis) (por. Komentarz do art. 693 k.p.c. M. Kaczyński [w:] A. Góra-Błaszczkowska (red.), Kodeks postępowania cywilnego. Tom I B. Komentarz. Art. 425–729, Warszawa 2020, Legalis).

W tej sytuacji nie było rzeczą Sądu orzekającego w niniejszej sprawie czynienie ustaleń na okoliczność, czy oświadczenie o potrąceniu zawarte w piśmie R. P. z 26 czerwca 2019 r. było skuteczne.

Z przedstawionych względów Sąd odwoławczy, nie znajdując podstaw do zmiany zaskarżonego postanowienia, oddalił apelację w punkcie 1, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono w punkcie 2 w oparciu o art. 520 § 2 k.p.c. uznając, że interesy apelującego i wnioskodawcy były sprzeczne. Poniesione przez wnioskodawcę koszty obejmowały wynagrodzenie

pełnomocnika w kwocie 180 zł ustalone w oparciu o § 8 ust. 1 pkt 3 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22.1 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Anna Kulczewska-Garcia Ryszard Małecki Małgorzata Radomska-Stęplewska